

คำวินิจฉัยที่ ๒๔ - ๒๕/๒๕๕๑

เรื่องพิจารณาที่ ๓๕/๒๕๔๕

เรื่องพิจารณาที่ ๕/๒๕๕๐

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลรัฐธรรมนูญ

วันที่ ๒๖ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๕๑

เรื่อง ศาลจังหวัดฉะเชิงเทราส่งคำโต้แย้งของจำเลย (นายบุญชัย วสุนธรา ที่ ๑) ในคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ๓๓๕/๒๕๔๒ หมายเลขแดงที่ ๒๐๓๓/๒๕๔๓ (ชั้นบังคับคดี) เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย กรณีประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๓๐๕ ทวิ วรรคหนึ่ง ชัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๖ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๔๘ หรือไม่

เรื่อง ศาลจังหวัดฉะเชิงเทราส่งคำโต้แย้งของจำเลย (นายพลิชฐ์ หรือพรชัย เดชกุลพรศิริ หรือกุลพรศิริ ที่ ๑) ในคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ๖๕๘/๒๕๔๓ หมายเลขแดงที่ ๖๔๑/๒๕๔๓ เพื่อขอให้คณะตุลาการรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย กรณีประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๓๐๕ ทวิ วรรคหนึ่ง ชัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๖ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๔๘ หรือไม่

ศาลยุติธรรมตั้งคำร้องของนายบุญชัย วสุนธรา และนายพลิชฐ์ หรือพรชัย เดชกุลพรศิริ หรือ
กุลพรศิริ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๒๖๔ ประกอบรัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๕ มาตรา ๓๕ รวม ๒ คำร้อง

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบแต่ละคำร้อง สรุปได้ดังนี้

๑. คำร้องของนายบุญชัย วสุนธรา จำเลยที่ ๑ ในคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ๓๓๕/๒๕๔๒
หมายเลขแดงที่ ๒๐๓๓/๒๕๔๓ (ชั้นบังคับคดี) ของศาลจังหวัดฉะเชิงเทรา ข้อเท็จจริงสรุปได้ว่า
ศาลมีคำสั่งให้เจ้าพนักงานบังคับคดี สำนักงานบังคับคดีจังหวัดฉะเชิงเทรา ขายทอดตลาดที่ดิน
ของจำเลยที่ ๑ โฉนดเลขที่ ๒๒๒๑๒ และโฉนดเลขที่ ๔๔๘๑๑ ตำบลโสธร อำเภอเมืองฉะเชิงเทรา
จังหวัดฉะเชิงเทรา รวม ๒ แปลง ซึ่งเจ้าพนักงานบังคับคดีได้ประเมินราคาที่ดินขณะยึดเป็นเงิน
๕๐๐,๐๐๐ บาท ในการขายทอดตลาดเมื่อวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๔๕ มีผู้เสนอซื้อให้ราคา ๔๖๐,๐๐๐ บาท
แต่โจทก์ได้คัดค้านว่าราคาดังกล่าวต่ำเกินสมควรและควรขายในราคา ๖๓๐,๐๐๐ บาท เจ้าพนักงานบังคับคดี
จึงได้เลื่อนการขายทอดตลาดออกไป และให้ผู้เสนอราคาสูงสุดทำสัญญาผูกพันกับการเสนอราคาดังกล่าว
เป็นระยะเวลา ๓๐ วัน นับแต่วันเสนอราคา ต่อมาในการขายทอดตลาดเมื่อวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๔๕
โจทก์ได้เสนอราคาสูงสุดเป็นเงิน ๔๗๐,๐๐๐ บาท เจ้าพนักงานบังคับคดีเห็นว่าเป็นราคาที่สมควรขาย
จึงมีคำสั่งให้ขายทรัพย์สินไปในราคาดังกล่าว

จำเลยที่ ๑ ได้ยื่นคำร้องลงวันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๔๕ ต่อศาลจังหวัดฉะเชิงเทรา ขอให้เพิกถอน
การขายทอดตลาด และยื่นคำแถลงลงวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๔๕ ขอให้ศาลจังหวัดฉะเชิงเทรา
ส่งคำโต้แย้งของจำเลยที่ ๑ เพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๒๖๔ ว่า ในการขายทอดตลาดเมื่อวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๔๕ โจทก์
ในฐานะเจ้าหนี้ได้ประมูลซื้อไว้เองในราคา ๔๗๐,๐๐๐ บาท สูงกว่าผู้เสนอซื้อในการขายทอดตลาด
ครั้งก่อนเพียง ๑๐,๐๐๐ บาท โดยจำเลยที่ ๑ คัดค้านว่าราคาต่ำไป แต่เจ้าพนักงานบังคับคดีไม่ฟังคำคัดค้าน
โดยอ้างเหตุเคยมีการคัดค้านในการขายทอดตลาดเมื่อวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๔๕ แล้ว จึงขายทรัพย์สิน
ดังกล่าวให้โจทก์ในราคา ๔๗๐,๐๐๐ บาท ต่ำกว่าราคาประเมินเกือบเท่าตัว และต่ำกว่าราคาที่โจทก์
เคยคัดค้านราคาไว้ถึง ๑๖๐,๐๐๐ บาท ทั้งนี้ สืบเนื่องจากประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง
มาตรา ๓๐๕ ทวิ วรรคหนึ่ง เปิดโอกาสให้เจ้าพนักงานบังคับคดีเคาะไม้ขายทรัพย์สินของลูกหนี้
ตามคำพิพากษาได้ หากการขายทอดตลาดทรัพย์สินครั้งนี้มีผู้เสนอราคาสูงกว่า การขายทอดตลาดครั้งก่อน

โดยไม่ต้องฟังคำคัดค้านของเจ้าของทรัพย์ เป็นเหตุให้ขอบเขตแห่งสิทธิของบุคคลในทรัพย์สินไม่ได้รับการคุ้มครอง บทบัญญัติดังกล่าวสวนองต่อประโยชน์ของเจ้าหนี้ เป็นเหตุให้ เจ้าพนักงานบังคับคดีและเจ้าหนี้อาศัยช่องทางตามบทบัญญัติดังกล่าว ดำเนินการโดยรวบรัดโดยไม่คำนึงถึงมูลค่าราคา บทบัญญัติดังกล่าวกระทบต่อสาระสำคัญของกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สิน ดังนั้น ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๓๐๕ ทวิ วรรคหนึ่ง จึงตราขึ้นโดยฝ่าฝืนรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๔๘ ต้องด้วยมาตรา ๖ บทบัญญัติดังกล่าวจึงเป็นอันใช้บังคับไม่ได้

ศาลจังหวัดฉะเชิงเทราพิเคราะห์แล้วเห็นว่า ศาลรัฐธรรมนูญยังไม่เคยมีคำวินิจฉัยในกรณีดังกล่าว จึงส่งความเห็นเช่นนั้นตามทางการเพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย

๒. คำร้องของนายปสิษฐ์ หรือพรชัย เดชกุลพรศิริ หรือกุลพรศิริ จำเลยที่ ๑ ในคดีแพ่ง หมายเลขดำที่ ๖๕๘/๒๕๔๓ หมายเลขแดงที่ ๖๔๑/๒๕๔๓ ของศาลจังหวัดฉะเชิงเทรา ข้อเท็จจริงสรุปได้ว่า ศาลมีคำสั่งอนุญาตให้เจ้าพนักงานบังคับคดี สำนักงานบังคับคดีจังหวัดฉะเชิงเทรา ขายทอดตลาดที่ดินของนายสิลปชัย เดชกุลพรศิริ หรือกุลพรศิริ จำเลยที่ ๒ โฉนดเลขที่ ๘๕๖๒ ๑๖๗๓๔, ๑๖๗๓๕, ๒๑๒๘๘ และ ๒๑๒๘๙ ตำบลบางคล้า อำเภอบางคล้า จังหวัดฉะเชิงเทรา พร้อมสิ่งปลูกสร้าง ในการขายทอดตลาดเมื่อวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๔๕ เจ้าพนักงานบังคับคดีได้กำหนดวิธีขายทอดตลาดที่ดินทั้ง ๕ แปลง โดยขายแปลงที่ ๑ แปลงที่ ๔ และแปลงที่ ๕ รวมกันไป แปลงที่ ๒ และแปลงที่ ๓ รวมกันไปตามคำแถลงของโจทก์ ต่อมาในการขายทอดตลาดเมื่อวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๔๕ โจทก์ได้เสนอราคาซื้อที่ดินแปลงที่ ๑ แปลงที่ ๔ และแปลงที่ ๕ เป็นเงิน ๑,๐๔๐,๐๐๐ บาท แปลงที่ ๒ และแปลงที่ ๓ เป็นเงิน ๕๒๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงิน ๑,๕๖๐,๐๐๐ บาท แต่จำเลยได้คัดค้านราคาขายที่ดินทั้งหมด เจ้าพนักงานบังคับคดีจึงได้งดการขายทอดตลาดไว้ ต่อมาในการขายทอดตลาดเมื่อวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๔๕ จำเลยที่ ๑ ได้ยื่นคำร้องต่อเจ้าพนักงานบังคับคดี ขอให้ขายทอดตลาดโดยวิธีการขายรวมทั้ง ๕ แปลง ซึ่งโจทก์ไม่คัดค้าน เจ้าพนักงานบังคับคดีจึงได้กำหนดราคาเริ่มต้น โดยใช้ราคาที่โจทก์ได้เคยเสนอราคาไว้ในการขายทอดตลาดครั้งก่อน เป็นจำนวนเงิน ๑,๕๖๐,๐๐๐ บาท และในการขายทอดตลาดครั้งนี้ โจทก์ได้เสนอราคาสูงสุดเป็นเงิน ๑,๖๑๐,๐๐๐ บาท ซึ่งเป็นราคาสูงกว่าการขายทอดตลาดครั้งก่อน เจ้าพนักงานบังคับคดีจึงมีคำสั่งให้ขายทรัพย์สินไปในราคาดังกล่าว

จำเลยที่ ๑ ได้ยื่นคำร้องลงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๔๕ ต่อศาลจังหวัดฉะเชิงเทราขอให้เพิกถอนการขายทอดตลาดที่ดินทั้ง ๕ แปลง เนื่องจากมีการเปลี่ยนแปลงวิธีการขายทอดตลาด เจ้าพนักงานบังคับคดีต้องกำหนดหลักเกณฑ์และแจ้งวิธีการให้ผู้สนใจทราบใหม่ แต่มิได้มีการดำเนินการดังกล่าว และจำเลยที่ ๑ ได้ยื่นคำแถลงลงวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๔๕ ต่อศาลจังหวัดฉะเชิงเทรา ขอให้ศาลส่งคำโต้แย้งของจำเลยที่ ๑ เพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๒๖๔ ว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๓๐๕ ทวิ วรรคหนึ่ง ชัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๔๘ เนื่องจากบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๓๐๕ ทวิ วรรคหนึ่ง เปิดโอกาสให้เจ้าพนักงานบังคับคดีเกาะไม่ขายทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษา โดยมีเงื่อนไขแต่เพียงว่า ในการขายทอดตลาดทรัพย์สินครั้งที่ผ่านมามีการคัดค้านราคาแล้ว ในการขายทอดตลาดครั้งต่อไป หากได้ราคาไม่น้อยกว่าการขายทอดตลาดทรัพย์สินครั้งก่อน ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีขายทรัพย์สินได้โดยไม่ต้องฟังเสียงคัดค้านของเจ้าของทรัพย์สิน เป็นเหตุให้ขอบเขตแห่งสิทธิของบุคคลในทรัพย์สินไม่ได้รับการคุ้มครอง ทั้งราคาไม่เป็นไปตามความชอบธรรม บทบัญญัติดังกล่าวสนองต่อผลประโยชน์ของเจ้าหนี้ เจ้าพนักงานบังคับคดีและเจ้าหนี้ได้อาศัยช่องทางตามบทบัญญัตินี้ดำเนินการโดยรวบรัด ไม่คำนึงถึงมูลค่าทรัพย์สินต่ำกว่าราคาประเมินหรือราคากลางของทางราชการ เนื่องจากต้องการให้การขายทอดตลาดทรัพย์สินสำเร็จโดยเร็ว จึงเห็นว่าบทบัญญัตินี้ดังกล่าวกำหนดขึ้นไว้เกินจำเป็นและล่วงล้ำเข้าสู่แดนมูลค่าราคาจนกระทบสาระสำคัญของกรรมสิทธิ์

ศาลจังหวัดฉะเชิงเทราพิเคราะห์แล้วเห็นว่า เนื่องจากเจ้าพนักงานบังคับคดีได้รับหนังสือนำส่งคำแถลงของจำเลยที่ ๑ ลงวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๔๕ โดยชอบแล้วและไม่ยื่นคำคัดค้าน จึงให้รวบรวมคำแถลงดังกล่าว คำคัดค้านของโจทก์ พร้อมเอกสารที่เกี่ยวข้องส่งไปยังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาวินิจฉัย

เนื่องจากคำร้องทั้ง ๒ คำร้อง คู่ความในแต่ละคำร้องได้โต้แย้งว่าประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๓๐๕ ทวิ วรรคหนึ่ง ชัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๖ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๔๘ ซึ่งเป็นกลุ่มมาตราเดียวกันศาลรัฐธรรมนูญจึงมีคำสั่งเมื่อวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๑ ให้รวมพิจารณาทั้ง ๒ คำร้อง เข้าด้วยกัน

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจรับคำร้อง ทั้ง ๒ คำร้องไว้พิจารณาหรือไม่ เห็นว่า คำร้องทั้ง ๒ คำร้อง คณะตุลาการรัฐธรรมนูญรับไว้วินิจฉัย ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๙ ต่อมา มีการตรารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ เมื่อวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๐ ขึ้นไว้ให้ใช้แทนรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๙ โดยมาตรา ๓๐๐ วรรคหนึ่ง บัญญัติให้คณะตุลาการรัฐธรรมนูญตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๙ เป็นศาลรัฐธรรมนูญ และวรรคสาม ให้บทบัญญัติมาตรา ๓๕ วรรคสอง วรรคสามและวรรคสี่ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๙ ยังคงมีผลใช้บังคับต่อไปจนกว่าจะมีการตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณา ของศาลรัฐธรรมนูญขึ้นใช้บังคับ และวรรคสี่ให้บรรดาคดีหรือการใดที่อยู่ในระหว่างดำเนินการของคณะตุลาการ รัฐธรรมนูญให้ศาลรัฐธรรมนูญตามมาตรา ๓๐๐ ดำเนินการต่อไป และเมื่อมีการแต่งตั้งตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ตามรัฐธรรมนูญนี้แล้ว บรรดาคดีหรือการใดที่ค้างดำเนินการนั้นให้ออนไปอยู่ในอำนาจหน้าที่ของ ศาลรัฐธรรมนูญที่แต่งตั้งขึ้นใหม่ ศาลรัฐธรรมนูญจึงมีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยคำร้องทั้ง ๒ คำร้องนี้ได้

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่า ในขณะที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัยคำร้องนี้ ได้มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ แล้ว การตรวจสอบความชอบ ด้วยรัฐธรรมนูญของบทบัญญัติแห่งกฎหมายใด ๆ จะต้องพิจารณาว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าว ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญฉบับที่ใช้บังคับในขณะที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัย แต่เนื่องจากบทบัญญัติ มาตรา ๖ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๔๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ ที่ผู้ร้องโต้แย้งว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายไปขัดหรือแย้งนั้น มีหลักการอย่างเดียวกันกับบทบัญญัติ มาตรา ๖ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๔๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ จึงวินิจฉัยคำร้องนี้ตามบทบัญญัติมาตรา ๖ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๔๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาวินิจฉัยจึงมีว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๓๐๕ ทวิ วรรคหนึ่ง ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๖ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๔๑ หรือไม่

พิจารณาแล้วเห็นว่า รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๖ เป็นบทบัญญัติในหมวดที่ ๑ บททั่วไป ที่กล่าวถึงสถานะความเป็นกฎหมายสูงสุดของรัฐธรรมนูญเอง ซึ่งมีผลต่อบทบัญญัติของกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับใด ๆ ว่า หากบทบัญญัติของกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับใด ๆ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ บทบัญญัตินั้นเป็นอันใช้บังคับมิได้ โดยบทบัญญัติมาตรา ๖ มิได้มีข้อความที่เป็นเรื่องรับรองสิทธิและเสรีภาพหรือให้อำนาจใด ๆ แก่บุคคลหรือองค์กร จึงไม่อาจอ้างหรือโต้แย้งว่าบทบัญญัติใดหรือกฎหมายใดขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ ได้ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๔๑ เป็นบทบัญญัติที่ว่าด้วยสิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย โดยมาตรา ๒๕ เป็นบทบัญญัติที่เป็นหลักประกันความมั่นคงแห่งสิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย โดยบัญญัติให้การจำกัดสิทธิและเสรีภาพจะกระทำมิได้ภายใต้หลักเกณฑ์ที่รัฐธรรมนูญกำหนดไว้ กล่าวคือ ต้องอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อการที่รัฐธรรมนูญกำหนด ทั้งจะต้องกระทำเท่าที่จำเป็นและจะกระทบกระเทือนสาระสำคัญแห่งสิทธิและเสรีภาพมิได้ และต้องเป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ใช้บังคับเป็นการทั่วไป ไม่ใช่บังคับกับกรณีใดกรณีหนึ่งเป็นการเฉพาะ มาตรา ๔๑ วรรคหนึ่ง เป็นบทบัญญัติที่ให้การรับรองสิทธิของบุคคลในทรัพย์สินว่า สิทธิของบุคคลในทรัพย์สินย่อมได้รับความคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญ แต่ภายใต้เงื่อนไขว่าขอบเขตแห่งสิทธิและการจำกัดสิทธิในทรัพย์สินอาจมีได้ตามที่กฎหมายบัญญัติ ซึ่งหมายความว่า รัฐธรรมนูญยอมให้มีการกำหนดขอบเขตแห่งสิทธิและการจำกัดสิทธิในทรัพย์สินได้ โดยต้องตราเป็นกฎหมาย ซึ่งกฎหมายดังกล่าวก็ต้องเป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๕ วรรคหนึ่งด้วย ส่วนมาตรา ๔๑ วรรคสอง เป็นบทบัญญัติที่ว่าด้วยการสืบมรดกของบุคคลซึ่งไม่เกี่ยวกับประเด็นตามคำร้อง

พิจารณาแล้วเห็นว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๓๐๕ ทวิ วรรคหนึ่ง เป็นบทบัญญัติที่วางหลักการขายทอดตลาดทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษา เพื่อให้การขายทอดตลาดทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษาเป็นไปด้วยความรวดเร็วและเกิดความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง โดยในการขายทอดตลาดครั้งแรกได้กำหนดให้เจ้าพนักงานบังคับคดีต้องเลื่อนการขายทอดตลาดออกไปในกรณีที่เจ้าหนี้ตามคำพิพากษา ลูกหนี้ตามคำพิพากษา หรือบุคคลผู้มีส่วนได้เสียในการบังคับคดีได้คัดค้านว่าราคาในการขายทอดตลาดทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษาที่มีผู้เสนอราคาสูงสุดมีจำนวนต่ำเกินสมควร เพื่อเปิดโอกาสให้เจ้าหนี้ตามคำพิพากษา ลูกหนี้ตามคำพิพากษา หรือบุคคลผู้มีส่วนได้เสียในการบังคับคดีไม่ว่าจะเป็นบุคคลที่คัดค้านหรือไม่ก็ตาม หาผู้ซื้อที่จะเสนอซื้อในราคาที่บุคคลดังกล่าว

ต้องการมาเสนอซื้อในการขายทอดตลาดครั้งต่อไปโดยผู้เสนอราคาสูงสุดต้องผูกพันกับราคาที่ตนเสนอ เป็นระยะเวลาสามสิบวันนับแต่วันที่เสนอราคา และในการขายทอดตลาดทรัพย์สินครั้งต่อไป หากมีผู้เสนอราคาไม่สูงกว่าราคาที่ผู้เสนอราคาสูงสุดในการขายทอดตลาดครั้งก่อนหรือไม่มีผู้เสนอราคา ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีเคาะไม้ขายให้แก่ผู้เสนอราคาสูงสุดในการขายทอดตลาดทรัพย์สินครั้งก่อน แต่หากมีผู้เสนอราคาสูงสุดในการขายทอดตลาดทรัพย์สินครั้งต่อไปในจำนวนสูงกว่าจำนวนที่ผู้เสนอราคาสูงสุดได้เสนอในการขายทอดตลาดทรัพย์สินครั้งก่อน ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีเคาะไม้ขายให้แก่ผู้เสนอราคาสูงสุดในการขายทอดตลาดทรัพย์สินนั้น

จากบทบัญญัติดังกล่าว แม้ว่าการขายทอดตลาดทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษา ในครั้งต่อไป จะมีได้เปิดโอกาสให้เจ้าหนี้ตามคำพิพากษา ลูกหนี้ตามคำพิพากษา หรือบุคคลผู้มีส่วนได้เสีย ในการบังคับคดี ได้มีโอกาสคัดค้านราคาโดยอ้างว่าราคามีจำนวนต่ำเกินสมควรก็ตาม แต่บทบัญญัติดังกล่าว ก็ได้บัญญัติขึ้นเพื่อให้การขายทอดตลาดทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษาสมาสามารถดำเนินการไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวดเร็ว และเป็นธรรมแก่ผู้ซื้อทรัพย์สินจากการขายทอดตลาด มิฉะนั้นแล้ว หากเปิดโอกาสให้มีการคัดค้านราคาได้อีก ก็อาจมีการคัดค้านราคาในลักษณะเช่นนี้ทุกครั้ง เป็นเหตุให้การขายทอดตลาดทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษาไม่สามารถดำเนินการให้เป็นผลสำเร็จลงได้ ซึ่งไม่เป็นธรรมแก่ผู้ที่ซื้อทรัพย์สินได้โดยสุจริตจากขายทอดตลาด ในขณะเดียวกันเมื่อพิจารณา ในส่วนของผู้คัดค้านราคา บทบัญญัติดังกล่าวก็ได้เปิดโอกาสให้ผู้คัดค้านราคาได้มีโอกาสคัดค้านราคา และจัดหาผู้ซื้อที่จะเสนอราคาตามที่ตนต้องการมาในการขายทอดตลาดครั้งแรกแล้ว และหากการขายทอดตลาดของเจ้าพนักงานบังคับคดีเกิดจากการคบคิดกันหรือฉ้อฉลในระหว่างผู้ที่เกี่ยวข้องในการสู้ราคา หรือความไม่สุจริต หรือความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของเจ้าพนักงานบังคับคดีในการปฏิบัติหน้าที่ ผู้คัดค้านราคา ก็อาจยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อขอให้มีการตั้งเพิกถอนการขายทอดตลาดได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๓๐๕ ทวิ วรรคสอง

แม้ว่าบทบัญญัติดังกล่าว จะจำกัดสิทธิของผู้คัดค้านราคาในการขายทอดตลาดอยู่บ้าง แต่ก็เป็นการจำกัดสิทธิของบุคคลในทรัพย์สินตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ซึ่งเป็นข้อยกเว้น ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๔๑ วรรคหนึ่ง ตอนที่๒ ที่บัญญัติว่า “ขอบเขตแห่งสิทธิและการจำกัดสิทธิเช่นนี้ย่อมเป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ” นอกจากนี้ การจำกัดสิทธิ เช่นนี้ยังเป็นการจำกัดสิทธิโดยบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่มีผลบังคับเป็นการทั่วไป และเท่าที่จำเป็น

เพื่อความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องโดยไม่กระทบกระเทือนสาระสำคัญแห่งสิทธิและเสรีภาพตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๕ ดังนั้นประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๓๐๕ ทวิ วรรคหนึ่ง จึงไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๖ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๔๑

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ศาลรัฐธรรมนูญจึงวินิจฉัยว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๓๐๕ ทวิ วรรคหนึ่ง ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๖ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๔๑

นายชัช ชลวร

ประธานศาลรัฐธรรมนูญ

นายเจริญ ภัคดีชนากุล

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายจรูญ อินทจาร

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายเฉลิมพล เอกอรุ

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายนุรักษ์ มาประณีต

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายบุญส่ง กุลบุปผา

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายวสันต์ สร้อยพิสุทธิ์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายสุพจน์ ไข่มุกด์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายอุดมศักดิ์ นิติมนตรี

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

